

BOEKBESPREKINGEN

HEINZ DECKER, Pflanzenparasitäre Nematoden und ihre Bekämpfung. V.E.B. Deutscher Landwirtschaftsverlag, Berlin, 1963; 374 blz., 129 fig. Prijs Dmk 28,—.

Dit boek is in de eerste plaats geschreven voor de landbouwvoorlichting in Oost-Duitsland. Het bevat een grote hoeveelheid feitelijke gegevens en praktische aanwijzingen over de levenswijze van aaltjes, de ziektesymptomen die ze veroorzaken en de bestrijding, alsmede een overzicht van de methoden voor grondmonsteronderzoek en het aantonen van aaltjes in planteweefsel en een uitvoerige bibliografie. Het gaat niet in op theoretische aspecten van het aaltjesonderzoek. De anatomie en systematiek van aaltjes worden maar zeer in het kort behandeld.

Het boek bestaat uit een „Algemeen Deel” en een „Bijzonder Deel”. In het eerste deel (86 blz.) worden behandeld de manieren waarop aaltjes planten beschadigen (inclusief virusoverdracht), enige anatomie en systematiek (met beknopte determinatietabellen) en de algemene aspecten van de bestrijding van aaltjes. In het tweede deel worden de anatomie (soms zeer summier), de levenswijze, de aantastingsbeelden, de waardplanten en de bestrijding besproken van de in West- en Midden-Europa voorkomende soorten. Dit deel wordt besloten met ongeveer 30 blz. over methoden van onderzoek van grondmonsters en planteweefsel op aanwezigheid van aaltjes.

In overeenstemming met hun economische betekenis nemen de *Heterodera*-soorten een groot gedeelte van het Bijzondere Deel in beslag (50 blz.). Daarop volgen stengelaaltjes en *Ditylenchus destructor* (samen 32 blz.) en de wortelknobbelaaltjes (20 blz.). Bij de wortelaaltjes wordt enkele malen nogal onkritisch over schadelijkheid gesproken. Zo worden alle *Pratylenchus*-soorten in dit opzicht min of meer over één kam geschoren, wat volstrekt onjuist is. Van *Pratylenchus crenatus* wordt gezegd dat deze soort schade doet aan haver, gerst en rogge, wat geïllustreerd wordt met een foto van slechte plekken in een roggeveld. Men zal echter in de literatuur (en in het boek) tevergeefs zoeken naar gegevens waar deze opvatting op zou kunnen berusten. Hetzelfde geldt voor de vermelding van *Tylenchorhynchus claytoni* als oorzaak van wortelrot in azalea en van schade aan koolzaad. In andere gevallen wordt de literatuur kritiekloos voor waar geciteerd, zo wordt bijv. *Pratylenchus thornei* genoemd als beschadiger van gerst en appel en wordt bestrijding van *P. crenatus* en *P. thornei* door een bepaalde vruchtwisseling geadviseerd. De hierbij geciteerde auteurs geven geen of inadequate redenen (o.a. opbrengstvermeerdering na een grondbehandeling met een nematicide) voor hun opvatting. De opvatting dat opbrengstvermeerdering, verkregen door behandeling van de grond, steeds op aaltjesschade zou wijzen wordt echter van de hand gewezen. Door de behoefte zoveel mogelijk gegevens in het boek bijeen te brengen is blijkbaar de kritische beoordeling van de bronnen een enkele keer wat in de verdrukking geraakt. In het algemeen verschaft het boek nauwkeurige informatie over de besproken onderwerpen.

J. W. SEINHORST

J. B. GOODEY, Laboratory methods for work with plant and soil nematodes. Ministry of Agriculture, Fisheries and Food, Technical Bulletin no. 2. Her Majesty's Stationary Office, Londen, 1963; 72 blz. Prijs 8s 6d.

Vergeleken met de vorige druk heeft deze vierde druk een aanzienlijke uitbreiding ondergaan. Verder geldt er hetzelfde voor als voor de vorige drukken: een onmisbare samenvatting van methoden en recepten voor degenen die laboratoriumonderzoek over aaltjes doen.

Deze nieuwe druk is voorzien van een ringband, waardoor het boekje goed open blijft liggen.

J. W. SEINHORST